

Europeisk vår

Det är inte bara i Sverige som sjunkande oljepriser och dollarkurser föder förhoppningar om en ljusnande framtid. Dessa stämmningslägen är också i hög grad märkbara på den europeiska kontinenten. I Europa, vars dåliga tillväxttakt och höga arbetslöshet fött begreppet "eurosclerosis", börjar en ny vitalitet göra sig gällande. Denna beror inte bara på gynnsamma konjunkturfaktorer i omvärlden; viktiga i sammanhanget är också regeringarnas strävan att minska budgetunderskott och inflation samt att avreglera näringslivet.

Av stor betydelse är de fortsatta framgångarna för det europeiska samarbetet. De sex som sedermera blev de tio har nu blivit de tolv. Vad som än sägs ofta och gärna, inte minst i svensk press, om byråkratin i Bryssel och oenigheten i ministerrådet, så fortskrider samarbetet att utvecklas och hindren att rivas mellan länderna och medborgarna i Västeuropa.

Vad stort sker, sker i tysthet. Kanske är det så att vi i Norden underskattar framför allt de psykologiska vinsterna av enighetssträvandena i Europa. Medborgarna på kontinenten kan liksom vi rycka på axlarna åt trätorerna i Bryssel, men de märker i allra högsta grad sina egna ökade möjligheter att bo, arbeta och utbilda sig varhelst i Europa. Det gemensamma Europa-passet kommer att ge en ny känsla av samhörighet.

Med Spaniens och Portugals inträde i EG har de tio blivit tolv och en gemensam marknad med 320 miljoner innevånare har skapats. Det är svårt att tro annat än att – trots alla interna problem – köpkraften, utbildningsnivån och forskningsintensiteten i denna marknad kommer att erbjuda nya spännande ut-

vecklingsmöjligheter för Europas innevånare.

Sverige är inte medlem av EG och lär inte bli det under överblickbar framtid. Desto viktigare är det för Sverige att på alla övriga vägar söka nära förbindelser med EG. Glädjande nog finns den insikten nu inte bara hos de borgerliga utan också hos socialdemokratin. Riksdagen har således i vår godkänt ett nytt forskningsavtal mellan Sverige och den gemensamma marknaden.

EG:s utvidgning medför nyttig konkurrens för den betydligt äldre samarbetsorganisationen Europarådet, som samlar 21 av Västeuropas länder, däribland Sverige. För att bibehålla sin identitet och motivera sin existens måste Europarådet nu koncentrera sig på sina huvuduppgifter: värnandet av demokratin och de mänskliga rättigheterna samt det europeiska kulturarvet.

Av stort intresse också för Sverige är det arbete Europarådet nu avser att bedriva för att finna former för hur den personliga integriteten och de individuella friheterna skall kunna värnas och utvecklas också i datateknikens, genteknologins och masskommunikationens tidevarv.

I den till Europarådet knutna Europadomstolen finns ett unikt övernationellt rättssystem till skydd för de enskilda medborgarna i de västeuropeiska länderna. Det ökade antalet svenska ärenden vid Europadomstolen gör en översyn av svensk lagstiftning nödvändig så att bättre överensstämmelse uppnås med den europeiska konventionen.

I det förnyade intresse för demokrati och frihetsfrågor som nu sveper över världen har det europeiska kulturarvet

sin givna plats. Europarådet avser att genom kontakter, seminarier och samarbete söka stödja en demokratisk utveckling i Latinamerika, Afrika och Asien.

Samarbetet med Östeuropa fortsätter att erbjuda problem för Europarådet. Då rådet är en sammanslutning av fria demokratier och dess förnämsta dokument är Konventionen om mänskliga rättigheter, innehåller mycket av arbetet en indirekt udd mot förtrycket i öst. Kontakterna med öst äger främst rum på kulturområdet.

Utvecklingen i Europa av i dag är utomordentligt löftesrik. Det framväxande samarbetet kommer att medföra nya rika möjligheter för västeuropéer att utbilda sig, bo och arbeta oavsett nationsgränser. Inte minst viktigt är det för svensk ungdom att kunna få ta del i den

na utveckling.

Universitetssamarbetet måste byggas ut och fler möjligheter öppnas för svensk ungdom att studera vid europeiska universitet. På kontinenten pågår ett omfattande arbete för att harmonisera examina och inträdesprov. Det är betydelsefullt att Sverige tar del av detta.

Sveriges förbindelser med Europa får inte handla enbart om ekonomi och handelspolitik. Lika viktigt är att stärka de kulturella, sociala och vetenskapliga banden. Här måste folkrörelser och förningsliv spela en aktiv roll.

Ett vitalare Europa baserat på samverkan, kommer att ge en ökad tyngd åt de västerländska frihets- och rättstraditionerna i världspolitiken. Det är en utveckling som Sverige bör välkomna och stödja.